

OCTOBER 2021 / Vol:7, Issue:45 / pp.2063-2070

Arrival Date : 12.10.2021

Published Date : 30.11.2021

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.777>

Cite As : Börü, A.; Tazecan, F.; Toprak, M. & Tazecan, F. (2021). "Okul Güvenliğine İlişkin Öğretmen Algı Düzeylerinin İncelenmesi", Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences, 7(45):2063-2070.

Research Article

OKUL GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Examination Of Teacher Perception Levels Regarding School Safety

Ahmet BÖRÜ

Öğretmen, Mesut Yılmaz İlkokulu, Diyarbakır, Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-9738-9870

Faruk TAZECAN

Öğretmen, Mesut Yılmaz İlkokulu, Diyarbakır, Türkiye

ORCID ID: 0000-0001-6514-8530

Metin TOPRAK

Öğretmen, Mesut Yılmaz İlkokulu, Diyarbakır, Türkiye

ORCID ID: 0000-0001-7744-8688

Ferhat TAZECAN

Öğretmen, Dede Ortaokulu, Diyarbakır, Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-4767-805X

ÖZET

Yapılan araştırma, Bu araştırma, ortaokul ve ortaöğretimde düzeyindeki okullarda okul güvenliği ile ilgili farklı demografik değişkenlere göre öğretmenlerin algı düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte yapılan ya da halen mevcut olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Okul güvenlik düzeyini ölçmek için Akan ve Zengin (2018) tarafından geliştirilen Okul Güvenlik Ölçeği kullanılmıştır. Analiz aşamasında betimsel istatistik yöntemlerinden aritmetik ortalama ve standart sapma hesaplamalarından yararlanıldığı gibi değişkenlere göre farklılık göstermek suretiyle çıkarımsal istatistik yöntemlerinden "Bağımsız Örneklem t-Testi", "Tek Yönlü Varyans Analizi" analizleri kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Diyarbakır'da resmi ortaokul ve liselerde çalışan öğretmenlerdir. Örneklem ise COVID-19 sebebiyle kolayda örnekleme yöntemi olarak belirlenmiş ve araştırmaya toplam 252 öğretmen dahil olmuştur. Araştırma sonucuna göre; Öğretmenlerin algılarına göre okul güvenlik düzeyleri; durumsal alt boyutu "orta düzeyde katılıyorum" olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin farklı demografik değişkenlerine göre okul güvenliği ile ilgili algılarında anlamlı bir fark tespit edilmedi. Öğretmenlerin algılarına göre okul güvenliği orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Buna göre Milli Eğitim Bakanlığı, güvenli okullar oluşturulması amacıyla politikalar belirlemeli, standart ölçütler koymalı ve okulun güvenliğini her alanda koruyacak mekanizmaları hayata geçirmelidir

Anahtar Kelimeler: Okul, Öğretmen, Güvenlik

ABSTRACT

This research aims to examine the perception levels of teachers according to different demographic variables related to school safety in secondary school and secondary school level schools. Descriptive survey model was used in the study. Screening models are a research approach that aims to describe a situation that has been done in the past or is still present as it is. Akan and Zengin (2018) used the School Security Scale developed by Akan and Zengin (2018) to measure the level of school security. In the analysis phase, descriptive statistical methods, arithmetic average and standard deviation calculations show yaralanild by inferential statistical methods due to variables such as independent samples t-test, one-way ANOVA were used in the analyses. The universe of the research is teachers working in official secondary schools and high schools in Diyarbakir. The sample was determined as an easy sampling method due to COVID-19 and a total of 252 teachers were included in the study. According to the results of the research; school security levels according to the perceptions of teachers; it has been found that the situational sub-dimension is "moderately agree". There was no significant difference in the perceptions of teachers about school safety according to different demographic variables. According to the perceptions of the teachers, it has been determined that the school security is at a moderate level. Accordingly, the Ministry of National Education should establish policies, set standard criteria and implement mechanisms to protect the safety of the school in all areas in order to create safe schools

Keywords: School, Teacher, Security

1. GİRİŞ

Eğitim kurumlarında güvenlik, güvenlik ve önleme, eğitim topluluğu için her zaman ilgi ve endişe kaynağı olan temalardır. Eğitim kurumları, öğrenme ve çalışma için en uygun alanları yaratmak amacıyla öğrenciler, öğretmenler ve öğretim dışı personel için güvenli ve emniyetli alanlar olmalıdır. Okul güvenliğinin aşamalı olarak iyileştirilmesi, zorunlu olarak fiziksel güvenlik, sosyal güvenlik ve duygusal güvenlik ile ilgili bir dizi eylemin geliştirilmesini gerektirir (Devine & Cohen, 2007). Nihai amaç, öğrencilerin kazaların ve olayların önlenmesi ve güvenliğe yönelik olumlu tutum ve algıların geliştirildiği kaliteli bir öğrenme ortamında öğrenmelerini sağlamaktır. Birkaç yazar (Boyчук, 2014; Hundeloh ve Hess, 2002; Shaw, 2004; Syrjalainen, Jukarainen, Varri ve Kaupinmaki, 2015) kapsamlı, bütünsel, küresel ve entegre bir yaklaşımla okul güvenliğini ele alma ihtiyacını savunmaktadır, okul güvenliğinin sadece sağlığın, fiziksel güvenliğin veya risklerin önlenmesine odaklanamayacağını, bunun yerine tüm eğitim kurumunun güvenliğini yaratmaya ve sürdürmeye doğru ilerlememiz gerektiğini göz önünde bulundurarak.

Dünyada ve ülkemizde okulların güvenliğini tehdit eden sorunlar yazılı veya görsel medyada karşımıza çıkmaktadır. Sınıfta intihar, arkadaşını yaralama, okul içinde bıçaklı kavgalar, öğretmene dayak, okul müdürüne silahlı saldırı, öğretmen şiddeti, serviste unutulmuş öğrenciler gibi sonu ölüm ve yaralanmalarla neticelenen korkunç olaylar yaşanmaktadır (Sabah, 05.05.2017; Habertürk, 21.03.2017; Posta, 15.12.2017; Milliyet, 19.12.2017; Vatan, 13.01.2018; Haberler.com, 15.01.2018, BBC, 13.02.2019). Bu gibi durumların oluşmaması için okullarda güven ortamı oluşturulmalıdır. Aynı zamanda Okul güvenliği, okul programlarının birey ve toplum merkezli hale getirilmesi ve bu okul programlarının düzenli biçiminde devam ettirilmesi için okul ile çevre koordineli bir şekli de çalışmaları önem arz etmektedir. Okul güvenliği, insan hakları kapsamında öğrencilerin ve öğretmenlerin güvenlik haklarının içermektedir (Kermit ve Flanary,2005:101).

Bulunduğu ortamla uyumlu olan okula güvenli okul denilmektedir. Güvenli okullarda yöneticiler, öğretmenler, hizmetliler ve öğrencileri arasında olumlu iletişim ve etkileşim mevcuttur. Dolayısıyla bu durumdan yola çıkarak okuldaki paydaşlar arasındaki bu iletişim ve etkileşim iki yönlü gerçekleşmektedir (Ögel, Tarı ve Eke, 2006: 18). Okul güvenliği, okul programlarının birey ve toplum merkezli hale getirilmesi ve bu okul programlarının düzenli biçiminde devam ettirilmesi için okul ile çevre koordineli bir şekli de çalışmaları önem arz etmektedir. Okul güvenliği, insan hakları kapsamında öğrencilerin ve öğretmenlerin güvenlik haklarının içermektedir (Kermit ve Flanary,2005:101).

Okul güvenliği, sadece okulun bulunduğu ortam ile alakalı düzenlemeler yapmakla yeterli değildir. Okuldaki personel, öğrenciler ve ailelere dair güçlü bir aidiyetlik ve bunlar arasında pozitif ilişkilerin oluşturması süreci biçimde ifade edilmektedir. Kermit ve Flanary (2005) göre güvenli bir okul inşa etmek için en mühim kişi okuldaki yöneticilerdir. Okul güvenliği kavramından yola çıkarak güvenli okul kavramının da ifade edilmesi gerekmektedir. Güvenli bir okul ise yöneticilerin, öğretmenlerin, hizmetlilerin ve öğrencilerin; korkunun olmadığı, risklerin en az olduğu, samimiyet ve sıcak ilişkilerin olduğu bir ortamda eğitim ve öğretim yapılması olarak tanımlanmaktadır (Dönmez ve Özer, 2009:7).

2. ÖĞRETMENİN OKUL GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN ROLÜ

Okul güvenliği ile alakalı hususlarda öğrenciler ve veliler ile iletişimi oluşturmada öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Öğretmenlere teknik olanaklarda faydalanarak farklı güvenlik önlemleri almanın yanı sıra bütün öğrencilerin öğrenebileceği, iş görebileceği ve birlikte yaşayabileceği biçimindeki bir vizyonun okula adapte edebilmesi için buna yatkın bir çevrenin oluşturulması da oldukça mühim görevler düşmektedir. Bu görevlerin işlevsel hale gelmesinde okul kültürü ve ikliminin güçlü olması önem arz etmektedir. Dolayısıyla okul güvenliği ile ilgili öğretmenlerin görevleri (Dunn, 1999:14):

- ✓ Kasıtlı davranışların ölçütlerinin tespit edilmesi ve istenmedik davranışlara karşı gelinmesi
- ✓ Öğrencilerle alakalı, okul güvenliği de kapsayan bir sorunlarla karşılaşıldığı vakit içten davranması
- ✓ Çatışma çözme yöntem ve teknikleri hakkında gerekli bilgilerin verilmesi
- ✓ Şiddetten olduğu yerlerde kaçınmanın lüzumu ve yaralarının bilgilendirilmesi
- ✓ Farklılıklardan ötürü meydana çıkan sorunların çözümü için öğrencilerin cesaretlendirmesi,
- ✓ Herhangi bir suç veya şüpheli kazalar hususunda öğrencilerin kendilerini bilgilendirmelerini istenmesi,
- ✓ Herhangi bir tehdit veya riskli durumda öğretmenlerin harekete geçmeleri ve duruma direkt müdahale etmesi gerekir.

- ✓ Öğrenciler arasında taciz veya psikolojik baskı durumlarında göz yumulmaması ve gereği neyse zaman kaybetmeden yerine getirilmesi böylelikle olumsuz olan davranışların kabul edilmeyeceğini öğrencilerle paylaşması,
- ✓ Sorumlulukların dışındaki durumlara da müdahale edebilmesi,
- ✓ Velilerle sürekli iletişim halinde olunması ve herhangi bir durumda velilere bu durumu paylaşılması.

Bir okulda akademik, sosyal ve sportif etkinliklerin hedeflerine tam olarak ulaşabilmesi için güvenli bir okul ortamına gereksinim vardır. Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumlar Yönetmeliğinde okul güvenliğinin önemi öğrencilere okul içinde ve çevresinde sağlıklı, güvenli bir eğitim ortamı sağlanması olarak belirtilmiştir (MEB, 2014). Güvenli kaygısı duyan öğrenciler, akademik yeteneklerine tam anlamıyla ulaşamazlar (Ewton, 2014). Okul ortamında güvenlik konusunda gerekli tedbirler alınmadığı takdirde olumsuz durumların ortaya çıkması muhtemeldir. Dolayısıyla okul güvenliği hakkında öğretmenlerin görüşleri büyük önem arz etmektedir.

Bu araştırma, ortaokul ve ortaöğretimde düzeyindeki okullarda okul güvenliği ile ilgili farklı demografik değişkenlere göre öğretmenlerin algı düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

- ✓ Öğretmenlerin okul güvenliğine dair görüşleri ne düzeydedir?
- ✓ Öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin görüşleri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- ✓ Öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin görüşleri kıdemine göre farklılaşmakta mıdır?
- ✓ Öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin görüşleri okuldaki görev süresine göre farklılaşmakta mıdır?

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte yapılan ya da halen mevcut olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Araştırma konusu olan olay, kişi ya da nesne, kendi koşulları içerisinde ve herhangi bir değişiklik yapılmadan tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2013). Bu yaklaşımda yapılan çalışmada bireyler veya nesnelere değiştirme çabasına girilmeden var olduğu şekliyle betimleme amaçlanır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Diyarbakır'da resmi ortaokul ve liselerde çalışan öğretmenlerdir. Örneklem ise COVID-19 sebebiyle kolayda örnekleme yöntemi olarak belirlenmiş ve araştırmaya toplam 252 öğretmen dahil olmuştur. Öğretmenlerin kişisel bilgileri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Demografik özellikler

		n	%
Cinsiyet	Erkek	152	60,3
	Kadın	100	39,7
Kıdem	1-5 Yıl	60	23,8
	6-10 Yıl	36	14,3
	11 Yıl ve Üzeri	156	61,9
Okuldaki Görev Süresi	1-3 Yıl	148	58,7
	4-7 Yıl	72	28,6
	8 Yıl ve Üzeri	32	12,7

Araştırmaya dahil edilen öğretmenlerin 152'si (% 60.3) kadın, 100'ü (% 39.7) erkektir. Öğretmenlerin mesleki kıdemleri 1-5 yıl arası 60 (% 23.8), 6-10 yıl arası 36 (% 14.3), 11 yıl ve üzeri 156 (% 61.9) şeklinde değişmektedir. Okuldaki görev süreleri ise 1-3 yıl arası 148 (% 58.7), 4-7 yıl arası 72 (% 28.6), 8 yıl ve üzeri 32 (% 12.7) şeklinde değişmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada kişisel bilgi formu, okul güvenlik ölçeği kullanılmıştır.

3.3.1.Okul Güvenlik Ölçeği

Okul güvenlik düzeyini ölçmek için Akan ve Zengin (2018) tarafından geliştirilen Okul Güvenlik Ölçeği kullanılmıştır. Çalışanların okullarındaki örgütsel güvenlik düzeyini belirlemeye yönelik katılım ölçeği türünde düzenlenen okul güvenlik ölçeği okulda görev yapan öğretmenlere (Maddeler ve ifadeler uyarlanarak diğer örgütlerde de uygulanabilir) uygulanabilir. 5'li Likert türünde hazırlanmıştır ve 1 Hiç katılmıyorum - 5 Tamamen katılıyorum şeklinde çapalanmıştır. Okul güvenlik ölçeği, okullarda görev yapan öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik olarak geliştirilen bir ölçme aracıdır. 27 maddeden oluşan ölçek dört alt boyuta sahiptir

Tablo 2. Cronbach Alfa Güvenilirlik Katsayısı Cronbach Alfa Güvenilirlik Katsayısı

	Cronbach's Alpha
Durumsal	.783
Eylemsel Olgusal	.728
Önlemsel	.730
İçsel	.793
Genel.puan	.715

4. BULGULAR

4.1. Birinci Probleme Ait Bulgular

Araştırmaya katılımcı olarak ölçekleri cevaplayan öğretmenlerin iş doyumunu ve örgütsel çekicilik algıları ve standart sapmaları Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Okul Güvenlik Ölçeğinin Ortalama ve Standart Sapmaları

	n	X	Ss
Durumsal	252	3,03	0,83
Eylemsel Olgusal	252	1,19	0,49
Önlemsel	252	2,73	0,53
İçsel	252	3,59	0,24
Genel.puan	252	3,33	0,39

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin algılarına göre okul güvenlik düzeyleri; durumsal alt boyutu "orta düzeyde katılıyorum", eylemsel olgusal boyutu "hiç katılmıyorum", önlemsel boyutu "orta düzeyde katılıyorum", içsel boyutu "orta düzeyde katılıyorum" ve genel puan ise "orta düzeyde katılıyorum" olduğu saptanmıştır.

4.2. İkinci Probleme Ait Bulgular

Öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre incelemek üzere yapılan bağımsız grup t-testi sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Okul Güvenliğine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	Ss	t	df	p
Durumsal	Erkek	152	4,15	0,72	2,825	250	,005
	Kadın	100	3,85	0,95			
Eylemsel Olgusal	Erkek	152	1,16	0,52	-1,422	250	,156
	Kadın	100	1,25	0,42			
Önlemsel	Erkek	152	2,71	0,53	-,706	250	,481
	Kadın	100	2,76	0,55			
İçsel	Erkek	152	3,57	0,27	-1,025	250	,306
	Kadın	100	3,61	0,19			
Genel puan	Erkek	152	3,38	0,35	2,593	250	,010
	Kadın	100	3,25	0,43			

Tablo 4.'te görüldüğü üzere öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin görüşlerinin t testi sonucunda fiziksel durumsal boyutunda ($t=2,825$; $p=0,005<0,05$) ve genel toplam puanda ($t=2,593$; $p=0,01<0,05$) anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Söz konusu bu farklılık erkeklerin lehine olduğunu tespit edilmiştir. Bu durumda erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre okulları daha güvenli gördükleri söylenilebilir. Diğer boyutlarında ise anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır.

4.3. Üçüncü Probleme Ait Bulgular

Tablo 5. Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Okul Güvenliğinin Öğretmenlerin Meslekteki Kıdem Yılı Açısından Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

	Kıdem	n	X	Ss	F	p	Açıklama
Durumsal	1-5 Yıl	60	3,66	0,94	19,268	,000	Yok
	6-10 Yıl	36	3,63	0,79			
	11 Yıl ve Üzeri	156	4,27	0,70			
Eylemsel.Olgusal	1-5 Yıl	60	1,21	0,41	3,249	,055	Yok
	6-10 Yıl	36	1,37	0,95			
	11 Yıl ve Üzeri	156	1,15	0,32			
Önlemsel	1-5 Yıl	60	2,80	0,62	6,930	,072	Yok
	6-10 Yıl	36	2,98	0,50			
	11 Yıl ve Üzeri	156	2,64	0,48			
İçsel	1-5 Yıl	60	3,59	0,19	,221	,802	Yok
	6-10 Yıl	36	3,61	0,20			
	11 Yıl ve Üzeri	156	3,58	0,27			
Genel.puan	1-5 Yıl	60	3,15	0,43	13,787	,063	Yok
	6-10 Yıl	36	3,21	0,38			
	11 Yıl ve Üzeri	156	3,43	0,34			

Tablo 5'e göre öğretmenlerin kıdem yılı ile okul güvenliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü ANOVA sonucunda mesleki kıdem düzeyi gruplarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark ($p>0.05$) tespit edilmemiştir.

4.4. Dördüncü Probleme Ait Bulgular

Tablo 5. Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Okul Güvenliğinin Öğretmenlerin Görev Yaptığı Okuldaki Görev Yılı Açısından Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

	Okuldaki görev Süresi	n	X	Ss	F	p	Açıklama
Durumsal	1-3 Yıl	148	3,83	0,91	13,554	,328	Yok
	4-7 Yıl	72	4,21	0,64			
	8 Yıl ve Üzeri	32	4,56	0,41			
Eylemsel.Olgusal	1-3 Yıl	148	1,28	0,60	6,386	,092	Yok
	4-7 Yıl	72	1,10	0,22			
	8 Yıl ve Üzeri	32	1,00	0,00			
Önlemsel	1-3 Yıl	148	2,70	0,54	3,110	,056	Yok
	4-7 Yıl	72	2,85	0,47			
	8 Yıl ve Üzeri	32	2,60	0,61			
İçsel	1-3 Yıl	148	3,59	0,27	,297	,743	Yok
	4-7 Yıl	72	3,60	0,21			
	8 Yıl ve Üzeri	32	3,56	0,20			
Genel.puan	1-3 Yıl	148	3,23	0,42	14,520	,083	Yok
	4-7 Yıl	72	3,45	0,30			
	8 Yıl ve Üzeri	32	3,54	0,20			

Tablo 5'e göre öğretmenlerin görev yaptığı okuldaki görev yılı açısından ile okul güvenliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü ANOVA sonucunda mesleki kıdem düzeyi gruplarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark ($p>0.05$) tespit edilmemiştir.

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırmanın bulguları ışığında ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilmektedir.

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Sonuç Ve Tartışma

Öğretmenlerin algılarına göre okul güvenlik düzeyleri; durumsal alt boyutu "orta düzeyde katılıyorum" olduğu tespit edilmiştir. Buna göre öğretmenlerin, okulların, bulunduğu çevrede yaşanan olumsuzluklar okul için bir tehdit olarak gördüğü söylenilebilir. Farklı sonuç elde eden Zengin (2019)'in yaptığı çalışmada okul güvenlik düzeyi durumsal alt boyutunda "katılmıyorum" düzeyinde olduğu tespit etmiştir. Bu boyutu yansıtan çalışmalarından biri de Kepenekci ve Özcan (2002) göre, okul binalarının güvenliğinin sağlanması, demokrasi, ödül ceza dengesinin kurularak stres ve öfke yönetiminin öğretilmesi, etkili rehberlik hizmeti, hukuk eğitimi, ders dışı sportif ve kültürel etkinliklere yer verilerek olumlu davranış değişikliği yoluyla okullarda suç

işlenmesinin önlenebileceğini belirtmişlerdir. Eylemsel olgusal boyutu "hiç katılmıyorum" tespit edilmiştir. Osher ve diğ. (2010) "How Can We Improve School Discipline?" isimli çalışmaları okul disiplini iyileştirmeye yönelik üç yaklaşımı incelemektedir. Bunlar: sınıf yönetimi, okul çapında olumlu davranışları destekleme, sosyal ve duygusal öğrenmedir. Okul disiplini, cezadan daha fazlasını gerektirir. Bu üç yaklaşım çerçevesinde güvenliği arttırmak için kullanılacak strateji ve uygulamalar disiplini geliştirmede önemli veriler sağlamaktadır. Önlemler boyutu "orta düzeyde katılıyorum" olarak tespit edilmiştir. Turhan ve Turan (2012) araştırmalarında okul çevresinde sigara, alkol gibi maddelerin yaş sınırına uyulmaksızın yoğun olarak satıldığı ve bazı fiziksel unsurların tehlike oluşturduğu bulgusunu elde etmişlerdir. İçsel boyutu "orta düzeyde katılıyorum" olarak saptanmıştır. Karar alınırken öğretmene danışılması yalnızca nitelikli karar alınmasını sağlamaz, ayrıca öğretmenin motivasyonunu da artırır (Tschannen-Moran, 2001). Okullarda alınan kararlarda öğretmenlerin fikirlerinin de alınması onların memnuniyetini, sadakatini ve kararlara katılmalarına yardımcı olur (Tschannen-Moran & Hoy, 2000). Okul güvenliği genel puan ise "orta düzeyde katılıyorum" olduğu saptanmıştır.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Sonuç Ve Tartışma

Öğretmen algılarının cinsiyet değişkenine göre okul güvenliğinin durumsal boyutu dışındaki boyutlar ve genel puanda anlamlı şekilde farklılaşmadığı ortaya çıkmıştır. Alanyazında benzer bulgular mevcuttur (Can, 2014; Dönmez & Özer, 2010; Yorulmaz, 2015).. Okul güvenliği durumsal boyutundaki cinsiyet boyutundaki anlamlı farklılık tespit edilmiştir. bu farklılık erkeklerin lehine olduğu söylenilebilir.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Sonuç Ve Tartışma

Okul güvenliğine ilişkin öğretmen algılarının mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı biçimde farklılaşmadığı ortaya çıkmıştır. Bu konuda Can, 2014; Posluoğlu, 2014; Yorulmaz, 2015 yaptıkları araştırmaların sonuçları destekler nitelikte olduğu söylenilebilir.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Sonuç Ve Tartışma

Okul güvenliğine ilişkin öğretmen algılarının çalıştığı okuldaki görev süresi değişkenine göre anlamlı biçimde farklılaşmadığı ortaya çıkmıştır. Deniyimli öğretmenler ile diğer öğretmenler okul güvenliği konusunda benzer algılara sahip olduğu söylenilebilir.

6. ÖNERİLER

Bu araştırmada öğretmen görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmanın boyutları genişletilerek araştırmaya veliler ve öğrenciler de dahil edilerek araştırma geliştirilebilir.

Öğretmenlerin algılarına göre okul güvenliği orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Buna göre Milli Eğitim Bakanlığı, güvenli okullar oluşturulması amacıyla politikalar belirlemeli, standart ölçütler koymalı ve okulun güvenliğini her alanda koruyacak mekanizmaları hayata geçirmelidir

KAYNAKÇA

BBC (2019) Eirias High School: Boy charged with attempted murder. <https://www.bbc.com/news/uk-wales-47225697>. (Erişim 22.03.2021).

Bellamy, I. (1981). Towards a Theory of International Security. Political Studies.(29/1) 99-108.

Boychuk, S. (2014). "Whole school" approach to safety and health. Newsletter ENETOSH, 12, 1-2. Retrieved from http://www.enetosh.net/files/186/NL_12-EN_inlay_final_040814_web.pdf.

Can, E. (2014). Liselerde çalışan öğretmen ve yöneticilerin okul güvenliği konusundaki görüşleri (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.366614)

Clarksean, L. & Pelton, M.H. 2002. Safe schools: a reality check. USA: EBSCO Publishing

Devine, J. & Cohen, J. (2007). Making your school safe. Strategies to protect children and promote learning. New York, NY and London: Teachers College Press, Columbia University.

Dönmez, B ve Özer, N. (2009). Okul Güvenliği ve Güvenli Okul. Ankara: Nobel Yayınevi.

Dönmez, B. (2001). Okul güvenliği sorunu okul yöneticisinin rolü. Kuram Uygulamada Eğitim Yönetimi, 7 (25), 63-74.

- Dönmez, B., Özer, N. (2010). Güvenlik kamera sistemlerinin yönetici ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16 (2), 215-230.
- Dunn, M. (1999). Critical elements in school security. *American School & University*. 71 (11), 13-16
- Eke, C. Ögel, K. ve Tarı, I. (2005). *Okullarda Suç ve Şiddetin Önleme*. İstanbul: Yeniden Eğitim Derneği.
- Ewton, M. (2014). Student safety: Parents' and school principals' perceptions. *New Waves*, 17(1), 109.
- Haberler (2018). Öğretmenin 7'nci sınıf öğrencisini darp ettiği iddiası. <https://www.haberler.com/ogretmenin-7-nci-sinif-ogrencisini-darp-ettiler-10456401-haberi>. (Erişim tarihi 22.03.2021).
- Habertürk (2017). Rize'de sınıfta arkadaşı tarafından öldürülen Emir Taş toprağa verildi. <http://www.haberturk.com/gundem/haber/1434309-rizede-siniftaarkadasi-terafindan-oldurulen-emir-tas-topraga-verildi>. (Erişim tarihi 22.03.2021).
- Hundeloh, B. & Hess, B. (2002). Promoting safety –a component in health promotion in schools. *Bundesverband der Unfallkasse*. Retrieved from.
- Kepenekçi, Y. & Özcan, A. (2002). Okullarda çocuk suçluluğunun önlenmesi. I. Ulusal Çocuk ve Suç: Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu. 29-30 Mart 2001 AÜ. ATAUM.
- Kermit, B. and Flanary, R. A; (2005). *Protecting Your School And Students: The Safe Schools Handbook*, USA, Erişim Tarihi: 21.03.2021. <http://bul.sagepub.com/content/80/579/44>
- Lewis, J.D. ve A. Weigert (1985). Trust as a Social Reality. *Social Forces*, 63.
- Luciani, G. (1989). The Economic Content Of Security. *Journal of Public Policy*. (S.8). s.149-158.
- MEB (2014). Milli Eğitim Bakanlığı İş Sağlığı İş Güvenliği Genelgesi. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/issagligi_0/issagligi_0.html. (Erişim tarihi 22.02.2021).
- Milliyet (2017). Lisede dehşet. <http://www.milliyet.com.tr/lisede-dehset--gundem2445307>. (Erişim tarihi 22.03.2021).
- Posluoğlu, F.G. (2014). Eğitim kurumlarında öğretmen ve idarecilerin okul güvenliği ile ilgili algı ve çözüm yollarını belirleyebilmek için çalışma (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.355919)
- Posta (2017). İzmir'de lise müdürü pompalı tüfekli saldırıda öldü. <http://www.posta.com.tr/izmir-de-lise-muduru-pompali-tufekli-saldiridaoldu-haberi-1362709>. (Erişim tarihi 22.03.2021).
- Rousseau, D., Sitkin, M., Burt, S.B. vd. (1998). Not So Different After At All: A CrossDiscipline View of Trust. *Academy of Management Review*, 23: 393-405.
- Sabah (2017). Sınıfta kız arkadaşını öldürüp intihar girişiminde bulundu. <https://www.sabah.com.tr/yasam/2017/05/05/sinifta-kiz-arakadasinioldurup-intihar-girisiminde-bulundu>. (Erişim tarihi 22.03.2021).
- Sargut, S. (2001). *Kültürler Arası Farklılaşma ve Yönetim*, Ankara:İmge Kitapevi.
- Shaw, M. (2004). Comprehensive approaches to school safety and security: an international view. In OECD, *School safety and security. Lessons in danger* (pp. 91-107). Paris: OECD.
- Syrjalainen, E., Jukarainen, P., Varri, V. M. & Kaupinmaki. (2015). Safe school day according to the young. *YOUNG*, 23(1), 59-75.
- Tschannen-Moran, M. & Hoy, W. (2000). A Multidisciplinary analysis of the nature, meaning and measurement of trust. *Review of Educational Research*. 70 (4), 547-593.
- Tschannen-Moran, M. & Hoy, W. (2000). A Multidisciplinary analysis of the nature, meaning and measurement of trust. *Review of Educational Research*, 70 (4), 547- 593.
- Tschannen-Moran, M. (2001). Collaboration and the need for trust. *Journal of Educational Administration*. 39 (4), 306-331.
- Turhan, M., & Turan, M. (2012). Ortaöğretim kurumlarında güvenlik. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 18 (1), 121-142.

Vatan (2017). Öğrencisinden kadın öğretmene dayak. <http://www.gazetevatan.com/ogrencisinden-kadin-ogretmene-dayak1134190-yasam>. (Erişim tarihi 22.03.2021).

Yorulmaz, Y. (2015). Ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin okul güvenliği ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi (Yüksek lisans tezi).Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.393237)

Zengin, M. (2019). Ortaöğretimde Okul Müdürlerinin Dönüşümcü Liderlik Özellikleri İle Okul Güvenliği Ve Örgütsel İmaj Arasındaki İlişki (Doktora tezi).Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 545434)